

Sygn. akt III KRS 78/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania M. O.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 7 maja 2015 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w J., ogłoszonym w Monitorze Poskim z 2014 ., poz. 786,

z udziałem B. R.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 kwietnia 2016 r.,

uchyla zaskarżoną uchwałę w pkt 1 oraz w pkt 2 w części dotyczącej M. O. i w tym zakresie przekazuje sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uchwałą Nr [...] z dnia 7 maja 2015 r. Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: Rada) postanowiła: 1) przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do

pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w J. kandydaturę sędzi B. R. oraz 2) nie przedstawiać Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na tym stanowisku ośmiu innych kandydatur, w tym zgłoszonej przez sędziego M. O..

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że na jedno wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w J., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2014 r., poz. 786, zgłosiło się dziewięciu kandydatów. Zespół członków Rady na posiedzeniu w dniu 5 maja 2015 r. ocenił, że zgromadzony materiał dowodowy nie jest wystarczający do zajęcia stanowiska i postanowił jednogłośnie odroczyć posiedzenie „w celu wysłuchania w trybie wideokonferencji” w kolejnym terminie 7 kandydatów, w tym M. O. oraz B. R.. W dniu 7 maja 2015 r. Zespół członków Rady po wysłuchaniu kandydatów (w formie wideokonferencji) i po uwzględnieniu dokumentacji załączonej do akt sprawy jednogłośnie zdecydował o udzieleniu B. R. rekomendacji przy ubieganiu się o objęcie wolnego stanowiska sędziowskiego w Sądzie Okręgowym w J.. Na posiedzeniu plenarnym w dniu 7 maja 2015 r. Rada uwzględniła tę rekomendację, przyjmując, że w procedurze nominacyjnej najlepszym kandydatem do objęcia wolnego stanowiska sędziowskiego jest B. R.. O przedstawieniu Prezydentowi RP tej kandydatury z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności doświadczenie zawodowe kandydatki, bardzo dobre opinie o jej pracy, uzyskane przez nią poparcie środowiska sędziowskiego, jak również bardzo wysoki poziom wiedzy prawniczej prezentowany przez wyłonioną kandydatkę. W szczególności Rada zwróciła uwagę, że B. R. „bardzo dobrze zaprezentowała swoją kandydaturę podczas rozmowy z Zespołem członków Krajowej Rady Sądownictwa” (przeprowadzonej w formie wideokonferencji). W ocenie Rady, pozostałe kandydatury, zaopiniowane negatywnie w postępowaniu nominacyjnym (w tym zgłoszona przez sędziego M. O.), „nie spełniają w tak dużym stopniu kryteriów wyboru”, jak kandydatura B. R.. Te wszystkie okoliczności sprawiły, że w trakcie posiedzenia Rady w dniu 7 maja 2015 r. na kandydaturę B. R. oddano 14 głosów „za” przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” (dzięki czemu tej kandydatce udzielono jednogłośnego poparcia), z kolei na kandydaturę M. O. nie oddano ani jednego głosu „za”, oddano 7 głosów „przeciw” i 7 głosów

„wstrzymujących się”, w rezultacie czego ta kandydatura nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Przedmiotową uchwałę - w zakresie rozstrzygnięcia o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydatury B. R. oraz nieprzedstawieniu kandydatury M. O. z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w J. – M. O. zaskarżył odwołaniem do Sądu Najwyższego, zarzucając naruszenie: 1) art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714 ze zm.; dalej „ustawa o KRS”) oraz art. 57 § 1 w związku z art. 57 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 133 ze zm.; dalej „Prawo o u.s.p.”) „przez dopuszczenie w niniejszym postępowaniu do możliwości ubiegania się przez kandydatów o powołanie na więcej niż jedno wolne stanowisko sędziowskie, w sytuacji gdy poszczególni kandydaci dokonali po kilka zgłoszeń na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w J., a prawidłowe zastosowanie wymienionych przepisów wymagało pozostawienia ich bez rozpoznania w postępowaniu wszczętym na skutek ogłoszenia o wolnym stanowisku sędziowskim w Monitorze Polskim z 2014 r. poz. 786, albowiem dokonali oni zgłoszeń na wcześniej ogłoszone wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w J., a postępowania kwalifikacyjne w tamtych postępowaniach nie zostały przed dniem dokonania ponownego zgłoszenia ostatecznie zakończone, co miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej uchwale przez przedstawienie Prezydentowi RP kandydatury osoby, której zgłoszeniu nie powinno nadawać się dalszego biegu a niniejsze postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa wobec niej powinno zostać umorzone”; 2) art. 42 ust. 1 w związku art. 35 ust. 2 oraz art. 33 ust. 1 w związku z art 37 ust. 1 ustawy o KRS „poprzez nienależyte wyjaśnienie (Y) kryteriów, którymi Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się przy podejmowaniu decyzji o wyborze najlepszego kandydata oraz kierowanie się podczas rozpatrywania kandydatur kryteriami nieznanymi ustawie, co uniemożliwia dokonanie rzetelnej kontroli prawidłowości rozumowania Krajowej Rady Sądownictwa prowadzącego w ostateczności do podjęcia zaskarżonej uchwały w sposób sprzeczny z prawem (Y), gdyż kandydaci powinni zostać ocenieni według jednolitych, przejrzystych kryteriów znajdujących oparcie w

przepisach ustawowych, które to kryteria powinny zostać szczegółowo omówione w uzasadnieniu uchwały, w sposób pozwalający na ich odtworzenie i kontrolę”; 3) art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 512; dalej jako „ustawa zmieniająca”) „poprzez zastosowanie (Y) przepisów, które mogły mieć zastosowanie tylko i wyłącznie do postępowań o powołanie na wolne stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których obwieszczono po dniu wejścia w życie powołanej ustawy, tj. po dniu 1 października 2014 r. a zwłaszcza: - przeprowadzenie przez Zespół wysłuchania kandydatów w drodze wideokonferencji, w sytuacji, gdy dotychczasowe brzmienie art. 33 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa nie przewidywało tego rodzaju formy wysłuchania ograniczając tę formę uzupełnienia materiału do osobistego wysłuchania kandydata przez Radę, bądź odebrania od niego wyjaśnień na piśmie, - przez zaniechanie przez Zespół w dniu 5 maja 2015 r. przedstawienia Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa stosownie do § 17 ust. 2 Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (Y) stwierdzonych braków celem zarządzenia ich uzupełnienia (Y), gdy w istocie braki te powinny stosownie do § 9 ust. 5 tego Regulaminu zostać uzupełnione w trybie art. 30 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia przez gromadzenie materiału i wyjaśnienie wątpliwości niezgodnie z procedurą (Y), a także nieuzasadnione zróżnicowanie zakresu wyjaśnianych okoliczności wobec poszczególnych kandydatów, co prowadziło do nierównego ich traktowania”; 4) art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 ustawy o KRS „poprzez podjęcie rozstrzygnięcia cechującego się dowolnością, bez wszechstronnego wyjaśnienia sprawy, w tym oparcie rozstrzygnięcia o dokumentację sporządzoną z naruszeniem przepisów prawa oraz w oparciu o wyjaśnienia uczestników postępowania złożonych w warunkach nieprzewidzianych przez ustawę i bez przedstawienia na posiedzeniu plenarnym w dniu 7 maja 2015 r. przez Przewodniczącego Zespołu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, tj. z naruszeniem: a) art. 57a § 3 oraz art. 57a § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych poprzez nieuzasadnione odstępianie od sporządzenia ocen kwalifikacyjnych kandydatów (Y) przez jednego sędziego wizytatora oraz bezpodstawne zaniechanie przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w

(...) zarządzenia sporządzenia ocen kwalifikacyjnych pozostałych kandydatów, którzy dokonali zgłoszenia (Y), co doprowadziło do bezprawnego posłużenia się kwalifikacjami sporządzonymi w innych postępowaniach, b) art. 57a § 8 oraz art. 57i § 1 i § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października w sprawie oceny kwalifikacji kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie (Y) poprzez: - niedopełnienie obowiązku przedstawienia w opinii kwalifikacyjnej danych dotyczących realizacji przez skarżącego obowiązku szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz znajomości języków obcych w sytuacji, gdy tego rodzaju dane zostały zamieszczone w opinii kwalifikacyjnej Pani sędzi B. R., co świadczy o nierównym traktowaniu kandydatów poprzez pominięcie w toku postępowania kwalifikacyjnego istotnych informacji dotyczących skarżącego w zakresie: ukończonych studiów podyplomowych, znajomości języków obcych oraz dokształcania się zawodowego, o których informacje skarżący przekazywał systematycznie w przepisanej formie organom sądu, - niepełne przedstawienie opisu wyników pracy skarżącego oraz sformułowanie w tym zakresie opinii nieodnoszącej się do kryteriów, o których mowa w art. 57b § 1 i art. 57i § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych, - dowolna analiza zawartych w opinii kwalifikacyjnej o skarżącym danych statystycznych poprzez oparcie się na danych „zbiorczych” bez odniesienia się do kategorii spraw, które w ramach podziału wpływu w wydziale rozpoznawane były przez skarżącego, a zwłaszcza w zakresie spraw z kategorii C i Ns (Y), - bezpodstawne zaniechanie przedstawienia w ocenie kwalifikacyjnej o skarżącym danych statystycznych w odniesieniu do danych stanowiących miarodajne odniesienie porównawcze, dotyczących odpowiednio wydziału, pionu, okręgu, apelacji, kraju, gdy w opinii kwalifikacyjnej o Pani sędzi B. R. przedstawiono tego rodzaju dane, - bezpodstawne zaniechanie zawarcia w opinii kwalifikacyjnej dotyczącej skarżącego opisu warunków pracy sędziego, a zwłaszcza korzystania z pomocy asystenta sędziego oraz podziału wpływu w wydziale pomiędzy orzekających innych sędziów i referendarzy sądowych (Y), c) art. 57b § 1 w związku z art. 57 § 1g Prawa o ustroju sądów powszechnych przez kierowanie się pozaustawową przesłanką podważającą możliwość ubiegania się o wyższe stanowisko sędziowskie przez skarżącego z uwagi na jego delegowane do

pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości, bez należytego uwzględnienia kryteriów oceny wskazanych w ustawie, a zwłaszcza: sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań oraz sprzeczne z art. 57b § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych przyjęcie, że „brak jest zobiektywizowanych wskaźników, które mogłyby potwierdzić aktualne predyspozycje” skarżącego, gdy w rzeczywistości ustawodawca nie wyłączył tej kategorii osób z możliwości ubiegania się o powołanie na wyższe stanowisko sędziowskie (Y), d) art. 35 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa przez przedstawienie na posiedzeniu plenarnym Rady w dniu 7 maja 2015 r. przez Przewodniczącego Zespołu tylko jednej kandydatury, tj. Pani sędzi B. R. z pominięciem przedstawienia pozostałych kandydatur (Y), co w istocie wyłączyło możliwość wszechstronnego rozważenia przez wszystkich członków Rady całokształtu okoliczności sprawy mających stanowić podstawę rozstrzygnięcia i prowadziło do sprzecznego z prawem przejęcia przez Zespół kompetencji należącej do wyłącznej właściwości Rady, co miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia poprzez przedstawienie (Y) nierzetelnych informacji o osobie skarżącego i jego predyspozycjach do objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego, które nie zostały przez Radę poddane wszechstronnej analizie i w ostateczności stanowiły podstawę podjęcia zaskarżonego rozstrzygnięcia bez wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy; a w konsekwencji również przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego z naruszeniem art. 60 oraz art. 32 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Y) z uwagi na nierówne traktowanie kandydatów, podważające zasadę zapewnienia równego dostępu do służby publicznej”; 5) art. 78 w związku z art. 61 ust. 1 i ust. 2 Konstytucji RP „poprzez błędną wykładnię art. 32 ust. 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, że opinia kwalifikacyjna dotycząca Pani sędzi B. R. może zostać udostępniona innym uczestnikom postępowania, w tym skarżącemu, wyłącznie za jej zgodą, w sytuacji gdy dokument ten dotyczył osoby pełniącej funkcję publiczną oraz jej działalności orzeczniczej (czyli działalności organu władzy publicznej - sądu) oraz przyjęcie, iż przepis ten dotyczy wyłącznie dostępu do dokumentów dotyczących osoby skarżącego, a nie innych kandydatów, przez co konstytucyjnie

gwarantowane prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji w niniejszym postępowaniu w istotny sposób zostało ograniczone poprzez wyłączenie możliwości zapoznania się ze wszystkimi istotnymi przesłankami, którymi kierowała się Krajowa Rada Sądownictwa uznając kandydaturę Pani sędzi B. R. za najlepszą i poddania ich kontroli odwoławczej”. Wskazując na powyższe, odwołujący się wniósł o uchylenie uchwały w zaskarżonej części i przekazanie Radzie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na odwołanie Rada wniosła o oddalenie odwołania w całości jako pozbawionego uzasadnionych podstaw i wyjaśniła w szczególności, że przepisy ustawy z dnia 14 marca 2014 r. nowelizującej Prawo o u.s.p. weszły w życie 1 października 2014 r., czyli po dacie obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości o wolnym stanowisku sędziowskim w Sądzie Okręgowym w J. (obwieszczenie z dnia 2 września 2014 r.). Tymczasem z treści art. 5 tej ustawy wynika wprost, że powoływanie na wolne stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których obwieszczono przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych. Ponadto, Zespół członków Rady mógł wysłuchać uczestników niniejszej procedury konkursowej w formie wideokonferencji, bo taką możliwość przewiduje § 18 ust. 3 Regulaminu szczegółowego trybu działania Rady, który został uchwalony w dniu 6 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na zasadach określonych w art. 44 ustawy o KRS uczestnik postępowania toczącego się przed Radą ma prawo wnieść do Sądu Najwyższego odwołanie od uchwały podjętej przez Radę w sprawie indywidualnej (a do tej kategorii należy sprawa dotycząca obsady wakującego stanowiska sędziowskiego). Kognicja Sądu Najwyższego w takiej sprawie ogranicza się do zbadania zgodności zaskarżonej uchwały z prawem, przy odpowiednim stosowaniu przepisów postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. Ta reguła oznacza, że podniesiony w odwołaniu zarzut naruszenia przepisów regulujących tryb postępowania przed Radą będzie skuteczny wówczas, gdy kandydat ubiegający się o wolne stanowisko sędziowskie wykaże, iż uchybienie, jakiego dopuściła się Rada, mogło mieć istotny wpływ na

wynik sprawy, czyli na treść rozstrzygnięcia o przedstawieniu (nieprzedstawieniu) Prezydentowi RP kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie (at. 398³ § 1 pkt 2 *in fine* k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 zdanie pierwsze ustawy o KRS). Odwołujący się sędzia sprostował temu obowiązkowi, bo w odwołaniu trafnie zarzucił, że zaskarżona uchwała została podjęta z naruszeniem przepisów ustawy zmieniającej oraz art. 33 ust. 2 ustawy o KRS (w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2014 r.), a uchybienie to miało wpływ na treść rozstrzygnięcia Rady o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydatury B. R. z wnioskiem o powołanie na wakujące stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w J. i nieprzedstawieniu Prezydentowi RP na to stanowisko kandydatury zgłoszonej przez odwołującego się.

Zaskarżona uchwała została podjęta w okresie przejściowym. Ustawa zmieniająca (której art. 5 ust. 1 został naruszony zdaniem odwołującego się) wprowadziła zmiany w przepisach Prawa o u.s.p. oraz ustawy o KRS regulujących tryb zgłaszania i rozpatrywania kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie. Ustawa zmieniająca weszła w życie z dniem 1 października 2014 r. (art. 10), czyli po dacie, w której Minister Sprawiedliwości obwieścił w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski” z 2014 r. (poz. 786) o wolnym stanowisku sędziowskim w Sądzie Okręgowym w J.. Wskazane obwieszczenie (z dnia 2 września 2014 r.) zostało opublikowane w dniu 16 września 2014 r. i dlatego tę datę należy uznać za moment rozpoczęcia procedury konkursowej. Zgodnie z regulacją przejściową art. 5 ustawy zmieniającej, powoływanie na wolne stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których obwieszczono przed dniem wejścia w życie tej ustawy, odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 1), natomiast przepis art. 57aa § 4 Prawa o u.s.p., w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, ma zastosowanie do postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, dotyczących stanowisk, o których obwieszczono po dniu wejścia w życie tej ustawy (ust. 2).

Skoro postępowanie nominacyjne w sprawie zostało wszczęte przed 1 października 2014 r. (16 września 2014 r.), to według art. 5 ust. 1 ustawy zmieniającej należało do niego stosować „przepisy dotychczasowe”, a więc w szczególności odpowiednie przepisy ustawy o KRS oraz Prawa o u.s.p. w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2014 r. oraz Regulaminu

szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa, będącego załącznikiem do uchwały Rady z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. Nr 72, poz. 712; dalej „Regulamin z 2011 r.”). Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy o KRS (w brzmieniu obowiązującym przed 1 października 2014 r.) w uzasadnionych przypadkach Rada (a nie Zespół członków Rady) mógł żądać osobistego stawiennictwa uczestnika postępowania lub złożenia przez niego pisemnych wyjaśnień, a także uzupełnienia materiałów sprawy (przy odpowiednim zastosowaniu art. 30 ust. 2 tej ustawy). W związku z tym odwołujący się trafnie argumentuje, że wysłuchanie kandydatów uczestniczących w niniejszej procedurze konkursowej nie mogło się odbyć w formie wideokonferencji („na odległość”), bo w stanie prawnym obowiązującym przed 1 października 2014 r. takiego wariantu w ogóle nie przewidywały przepisy normujące tryb postępowania nominacyjnego przed Radą. Podstawy ustawowej, która by uprawniała Radę (Zespół) do przeprowadzenia takiej wideokonferencji, nie mógł stanowić art. 33 ust. 3 ustawy o KRS (zgodnie z którym wyjaśnienia kandydata do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego oraz materiały uzupełniające mogą być składane także za pośrednictwem systemu teleinformatycznego), bo przepis ten został wprowadzony do ustawy o KRS na mocy art. 4 pkt 4 ustawy zmieniającej i ma zastosowanie przy obsadzie wolnych stanowisk sędziowskich, o których obwieszczono najwcześniej w dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej, czyli 1 października 2014 r. Możliwość wysłuchania kandydatów „na odległość” nie była także przewidziana w postanowieniach ówczesnie obowiązującego Regulaminu z 2011 r. W myśl § 17 ust. 2 i 3 tego Regulaminu, Zespół, w razie stwierdzenia braków w materiale procesowym, przedstawiał sprawę Przewodniczącemu Rady celem zarządzenia ich uzupełnienia, określając zakres tego uzupełnienia. Ponadto Zespół mógł wystąpić do Rady o wezwanie uczestnika postępowania do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu Zespołu lub Rady, a także do złożenia przez niego pisemnych wyjaśnień. Z przytoczonych postanowień regulaminowych wynika więc, że Rada na wniosek Zespołu mogła wezwać kandydata ubiegającego się o wolne stanowisko sędziowskie do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu Zespołu lub Rady (celem złożenia przez niego ustnych wyjaśnień), ewentualnie do przedstawienia przez kandydata

stosownych wyjaśnień w formie pisemnej.

Regulamin z 2011 r. utracił moc obowiązującą z dniem 2 kwietnia 2015 r. (art. 9 *in fine* ustawy zmieniającej) i w dniach, w których Zespół członków Rady odbył posiedzenia w sprawie (5 i 7 maja 2015 r.), formalnie już nie obowiązywał. Obowiązywał wówczas już nowy Regulamin, wprowadzony w życie z dniem 18 kwietnia 2015 r. uchwałą Nr 125/15 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2015, poz. 304, dalej jako „Regulamin z 2015 r.”). Ten (nowy) Regulamin określa szczegółowy tryb działania Rady, z uwzględnieniem zastosowania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, o którym mowa w Prawie o u.s.p. (§ 1). Zgodnie z § 18 ust. 3 Regulaminu z 2015 r., Zespół może wystąpić do Rady o wezwanie uczestnika postępowania do osobistego stawiennictwa na posiedzeniu zespołu lub Rady, a także do złożenia przez niego pisemnych wyjaśnień; ponadto Zespół (działając we własnym zakresie, bez konieczności zwracania się do Rady) może poprosić uczestnika postępowania o złożenie wyjaśnień za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, jak również może wysłuchać uczestników postępowania oraz inne osoby w formie wideokonferencji. Jednak w okolicznościach rozpoznawanej sprawy ten przepis Regulaminu z 2015 r. (przewidujący możliwość wysłuchania uczestników postępowania nominacyjnego w formie wideokonferencji), nie mógł być stosowany. Z mocy art. 5 ust. 1 ustawy zmieniającej, Zespół w dniach 5 i 7 maja 2015 r. powinien stosować przepisy Regulaminu z 2011 r. (choć utracił on moc obowiązującą), a nie Regulaminu z 2015 r.

W ostatecznym rozrachunku prawidłowe stosowanie „przepisów dotychczasowych” w procedurze nominacyjnej nie dawało Zespołowi członków Rady podstaw prawnych do przeprowadzenia wideokonferencji celem złożenia wyjaśnień przez kandydatów pretendujących do objęcia wolnego stanowiska sędziowskiego w Sądzie Okręgowym w J., bo w sprawie nie miał zastosowania ani art. 33 ust. 3 ustawy o KRS, ani § 18 ust. 3 *in fine* Regulaminu z 2015 r. Jeśli zachodziła potrzeba wysłuchania kandydatów, to Zespół członków Rady - w oparciu o dotychczasowe przepisy regulujące tryb postępowania przed Radą, to jest § 17

ust. 3 Regulaminu z 2011 r. w związku art. 33 ust. 2 ustawy o KRS - mógł wystąpić do Rady o wezwanie wszystkich bądź wybranych kandydatów do osobistego stawienia na posiedzeniu Zespołu (lub Rady), albo o złożenie przez nich wyjaśnień na piśmie. Zdaniem Sądu Najwyższego, w możliwościach przewidzianych w tych (dotychczasowych) przepisach (osobiste wysłuchanie lub złożenie wyjaśnień na piśmie) nie mieściło się wysłuchanie uczestników postępowania nominacyjnego w formie wideokonferencji, zwłaszcza przeprowadzone na mocy samodzielnej decyzji Zespołu (bez wystąpienia do Rady). Przeprowadzenie wysłuchania w formie wideokonferencji jest bowiem inną jakościowo czynnością niż wysłuchanie osobiste lub odebranie wyjaśnień pisemnych. Skoro więc wysłuchanie w formie wideokonferencji nie było przewidziane w dotychczasowych przepisach będących przepisami prawa publicznego, to przeprowadzenie takiej wideokonferencji oznacza naruszenie zasad procedowania.

Naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania, gdyż przy rekomendowaniu Radzie przez Zespół kandydatury B. R. miał istotne znaczenie przebieg wideokonferencji przeprowadzonej w dniu 7 maja 2015 r. Z kolei, Rada uwzględniła przedstawioną rekomendację, przyjmując w szczególności, że B. R. „bardzo dobrze zaprezentowała swoją kandydaturę podczas rozmowy z Zespołem członków Krajowej Rady Sądownictwa, dlatego ogół wymienionych czynników zadecydował o rekomendowaniu jej kandydatury”. Wobec tego zarzut obrazy art. 5 ust. 1 ustawy zmieniającej (szczegółowo opisany w punkcie 3 podstaw odwołania), należy uznać za trafny. Z tej przyczyny zachodzi konieczność uchylecia przez Sąd Najwyższy uchwały w zakresie zaskarżonym przez odwołującego się i przekazania Radzie sprawy celem jej ponownego rozpoznania.

Co do pozostałych zarzutów odwołania, nie jest zasadny (najdalej idący) zarzut naruszenia art. 41 ust. 1 ustawy o KRS oraz art. 57 § 1 w związku z art. 57 § 2a Prawa o u.s.p. (powołany w punkcie 1 podstaw odwołania), w ramach którego odwołujący się twierdzi, że zgłoszenia dokonane przez jego kontrkandydatów, biorących jednocześnie udział w innych (jeszcze niezakończonych) postępowaniach dotyczących obsady wolnego stanowiska sędziowskiego w Sądzie Okręgowym w J., powinny zostać pozostawione bez rozpoznania. Skarżący

niesłusznie uważa, że w obecnym postępowaniu nominacyjnym, zgłoszeniom dokonany przez kontrkandydatów nie należało w ogóle nadawać biegu, zaś postępowanie z ich udziałem, które już zostało wszczęte, powinno zostać w stosunku do tych osób umorzone. Trzeba bowiem zauważyć, że z art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej wynika jednoznacznie, iż art. 57aa § 4 Prawa o u.s.p. w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, ma zastosowanie tylko do postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich, o których obwieszczono po dniu 1 października 2014 r. *A contrario* oznacza to (inaczej wprowadzenie art. 57aa § 4 Prawa o u.s.p. byłoby zbędne), że w przypadku wolnych stanowisk sędziowskich, o których obwieszczono przed 1 października 2014 r. (co ma miejsce w rozpoznawanej sprawie) ten sam kandydat mógł brać udział w wielu postępowaniach konkursowych, które były względem siebie niezależne. Innymi słowy, w konkursach na wolne stanowisko sędziowskie obwieszczone przed 1 października 2014 r. „ponowne zgłaszanie kandydatury” mogło nastąpić przed dniem zakończenia poprzednio rozpoczętego postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2015 r., III KRS 77/15, dotychczas niepublikowany). Postępowanie w rozpoznawanej sprawie nie podlegało zatem regulacjom Prawa o u.s.p., w brzmieniu nadanym przez ustawę zmieniającą, zgodnie z którymi ponowne zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie może nastąpić nie wcześniej niż po dniu zakończenia poprzednio rozpoczętego postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (art. 57aa § 4 zdanie pierwsze). Nie miała też zastosowania regulacja, według której, gdy wobec osoby zgłaszającej kandydaturę toczy się inne postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, właściwy prezes sądu zawiadamia zgłaszającego o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpatrzenia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, podając przyczynę pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia (art. 57ac § 2). W sprawie należało stosować dotychczasowe przepisy Prawa o u.s.p. o powoływaniu na wolne stanowiska sędziowskie (według ich brzmienia obowiązującego przed 1 października 2014 r.), które nie zabraniały osobom ubiegającym się o objęcie wolnego stanowiska sędziowskiego jednoczesnego

udziału w kilku postępowaniach nominacyjnych prowadzonych równolegle, choćby dotyczyły one obsady wakujących stanowisk sędziowskich w tym samym sądzie. W konsekwencji nie wystąpiły podstawy pozostawienia bez rozpoznania zgłoszeń dokonanych przez tych kontrkandydatów (szczegółowo wymienionych na stronach 9-10 odwołania), którzy uczestniczyli we wszczętych przed 16 września 2014 r. i niezakończonych (ostatecznie) do tego dnia postępowaniach nominacyjnych dotyczących obsady wolnego stanowiska sędziowskiego w Sądzie Okręgowym w J.. Nie było też podstaw do umorzenia postępowania w stosunku do tych osób.

Rozważanie pozostałych zarzutów odwołania w tej sytuacji nie jest konieczne, a w przypadku niektórych z nich (np. w zakresie obrazy art. 42 ust. 1 w związku art. 35 ust. 2 oraz art. 33 ust. 1 w związku z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS przez niewyjaśnienie kryteriów, którymi kierowała się Rada przy wyborze najlepszego kandydata), byłoby przedwczesne, skoro Rada będzie prowadzić ponowną analizę kwalifikacji zawodowych i osobistych kandydatów.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.